

**MEDJUNARODNA
MISIJA ZA POSMATRANJE IZBORA**
Republika Srbija
(Srbija i Crna Gora)
Predsednički izbori
13. jun 2004.

Izveštaj o preliminarnim nalazima i zaključcima

Beograd, 14. jun 2004. – Prihvatajući poziv upućen od strane organa vlasti Republike Srbije (Srbija i Crna Gora), OEBS/KDILJP i Kongres lokalnih i regionalnih vlasti pri Savetu Evrope rasporedili su Medjunarodnu misiju za posmatranje izbora (MMPI) u cilju ocene usklađenosti izbornog postupka sa Kopenhagenskim dokumentom OEBS-a usvojenim 1990. i drugim medjunarodnim standardima demokratskih izbora. Ovaj izveštaj se bazira na nalazima 18 eksperata OEBS-a/KDILJP-a koji su bili rasporedjeni od 18. maja i osmočlane delegacije Kongresa koja se pridružila Misiji OEBS-a/KDILJP-a 10. juna.

MMPI objavljuje ovaj Izveštaj pre zvaničnog saopštenja rezultata, pre obrade prigovora i žalbi u vezi sa danom izbora i pre kompletne analize nalaza u vezi sa danom izbora. MMPI želi da izrazi svoju zahvalnost organima vlasti u Republici Srbiji i Srbiji i Crnoj Gori na njihovoj saradnji tokom cele misije posmatranja izbora.

PRELIMINARNI ZAKLJUČCI

Predsednički izbori održani u Republici Srbiji (Srbija i Crna Gora) 13. juna 2004, sprovedeni su uglavnom u skladu sa opredeljenjima i obavezama OEBS-a i standardima Saveta Evrope u vezi sa demokratskim izborima. Širok spektar kandidata dao je biračima mogućnost istinskog izbora; sve u svemu, izborni postupak dobro je sproveden. Medutim, i dalje su potrebna poboljšanja u sistemu sastavljanja biračkih spiskova, a takodje će biti potrebno da se izvrši ocena održivosti novousvojenog zakona o finansiranju kampanje.

Na izborima za predsednika učestvovalo je 15 kandidata, mada je samo nekolicina njih imala stvarnih izgleda na pobedu. Prema preliminarnim rezultatima, ni jedan kandidat nije dobio absolutnu većinu glasova, a očekuje se da će se drugi krug izbora, uz učešće dvojice vodećih kandidata, održati 27. juna.

Kampanja je protekla u mirnoj atmosferi i bez ostrašćenosti u retorici. Kandidati su vodili široku kampanju, organizujući skupove širom zemlje. Kandidati su dostavili veoma malo zvaničnih prigovora u vezi sa načinom sprovodjenja izbornog postupka.

Mediji su posvetili adekvatnu pažnju kampanji, a kandidatima je data mogućnost da slobodno izlože svoje platforme. Državna TV RTS ispoštovala je zakonske propise u vezi sa dodelom besplatnih termina. Iako je njeno izveštavanje o kampanji kandidata bilo uglavnom neutralno, njeno izveštavanje o tekućim aktivnostima Vlade bilo je u pozitivnom svetlu. Privatne radio difuzne stanice i novinski izdavači usredsredili su se uglavnom na kandidate za koje se smatralo da su favoriti, a izveštavanje o njima bilo je uglavnom neutralno.

Izborne zakonodavstvo Srbije izmenjeno je neposredno pred ove izbore u skladu sa ranijim preporukama OEBS-a/KDILJP-a i Saveta Evrope. Izmenama i dopunama ukinut je uslov na

osnovu kojeg je za validnost izbora potrebna izlaznost od 50%. Ovaj uslov je bio razlog neuspeha niza predsedničkih izbora zbog čega je Srbija, skoro dve godine, bila bez izabranog predsednika, dok su dužnost predsednika vršili predsednici dva poslednja saziva Skupštine. Novim odredbama obezbedjen je izbor predsednika.

Novi Zakon o finansiranju političkih stranaka stupio je na snagu 1. januara 2004. a prvi put je primenjen na ovim predsedničkim izborima. Iako uvodjenje ovog zakona predstavlja dobrodošao korak u pravcu povećanja transparentnosti i odgovornosti u pogledu stranačkih finansijskih izdataka za kampanju, efikasnost njegovog sprovodenja i dalje je neizvesna. Biće naročito potrebno da se izvrši ocena sprovodenja zakona uključujući i sprovodenje kaznenih mera. Nekoliko kandidata uložilo je prigovor u vezi sa propustom Vlade da obezbedi sredstva za troškove kampanje u zakonski propisanom roku.

Budući da je ukinut uslov u vezi sa izlaznošću od 50 procenata, preciznost biračkih spiskova nije bila sporno pitanje. Medutim, potreban je sistematski pristup da bi se poboljšao metod sastavljanja biračkih spiskova tako što će se ustanoviti centralni birački spisak u skladu sa Zakonom o parlamentarnim izborima, kako bi se pospešilo poverenje u buduće izbore.

Rezultati posmatranja na dan izbora ukazuju da je glasanje obavljeno u staloženoj i mirnoj atmosferi. Mediji i posmatrači izbora nisu prijavili nikakve ozbiljne incideante ili neregularnosti.

OEBS/KDILJP i Savet Evrope spremni su da organima vlasti i civilnom sektoru u Srbiji pomognu da reše preostale probleme u izbornom okviru i izbornom postupku.

PRELIMINARNI NALAZI

Istorijat

4. aprila 2004, predsednik Narodne Skupštine Srbije, Predrag Marković, raspisao je izbore za predsednika Republike Srbije za 13. jun. Ovo je bio četvrti pokušaj da se izabere predsednik od 2002. Prethodni pokušaji nisu uspeli zbog odziva birača koji je bio niži od zakonski propisanog cenzusa od 50 procenata. Mala izlaznost bila je uglavnom posledica neučestvovanja velikih političkih stranaka i, kako se prepostavlja, zamora biračkog tela.

Poslednji parlamentarni izbori održani u decembru 2003, doveli su do uspostavljanja nove koalicione Vlade koju sačinjavaju Demokratska stranka Srbije (DSS), Srpski pokret obnove (SPO), Nova Srbija (NS) i G 17 plus. Sadašnja vlada uživa i prečutnu podršku Socijalističke partije Srbije (SPS). Medju glavnim opozicionim strankama u novom sazivu Skupštine nalaze se Demokratska stranka (DS) i Srpska radikalna stranka (SRS).

Zakonodavni okvir

25. februara 2004, novoizabrana Narodna Skupština Republike Srbije usvojila je značajne izmene i dopune izbornog zakonodavnog okvira. Ove izmene i dopune odražavaju ranije preporuke koje su dali OEBS/KDILJP i Savet Evrope i ukazuju neophodnost uklanjanja uslova izlaznosti od 50 procenata potrebnog za proglašenje važnosti predsedničkih izbora. Novim zakonskim odredbama obezbedjen je izbor predsednika.

Pored toga, izvršena je izmena zakonodavstva zahvaljujući kojoj se gradjanima Srbije i Crne Gore, koji privremeno borave u inostranstvu a imaju registrovano prebivalište u Srbiji, kao i onima koji se nalaze u zatvoru, dozvoljava da glasaju. Istoriski gledano, ove odredbe su postojale u zakonodavstvu Srbije, ali su ukinute 2000. godine, nakon pada Miloševićevog režima, kao mera sprečavanja prevare. Štaviše, ponovo su uvedene odredbe u vezi sa pokretnim glasačkim kutijama kako bi se bolesnim i starijim glasačima omogućilo da glasaju kod kuće.

Novi Zakon o finansiranju političkih stranaka prvi put je primenjen na ovim izborima. Ovaj zakon, koji je Skupština usvojila 2003. odlukom velike većine, stupio je na snagu januara 2004. Njime se reguliše finansiranje izborne kampanje i uvodi mnogo strožiji okvir finansiranja stranaka i kampanje, uz utvrđivanje limita za stranačke izdatke, prihode od imovine i dobrovoljne priloge.

Iako je uvodjenje novog zakona dobrodošao korak u pravcu povećanja transparentnosti i odgovornosti u pogledu stranačkih finansijskih operacija, njegovo efikasno sprovodjenje i dalje je neizvesno. Zbog razlika u tumačenju ovog zakona, predsednički kandidati nisu znali koji će iznos sredstava dobiti iz državnog budžeta za pokrivanje troškova kampanje. Ministarstvo finansija je bilo na udaru kritike nekih kandidata zbog kašnjenja u isplati sredstava.

Zakonom nije jasno utvrđeno ko je odgovoran za finansijsku kontrolu niti se njime naznačuje koje je telo odgovorno za sprovođenje sankcija zbog kršenja zakona. Ne postoji jasna linija komunikacije izmedju Ministarstva finansija i Republičke izborne komisije (RIK), institucija zadužena za vršenje revizije finansijskih izveštaja koje dostave kandidati u roku od 10 dana nakon dana izbora. Biće neophodno da se reši pitanje nejasnoće ovog zakona, a isto tako i podele odgovornosti za njegovo sprovodjenje izmedju RIK-a i Ministarstva finansija.

Izborna administracija

Nakon poslednjih parlamentarnih izbora 28. decembra 2003, Parlament je imenovao novi RIK, 25. februara 2004, koji odražava politički sastav Narodne Skupštine Srbije.

Pošto je RIK tek nedavno imenovan i s obzirom na to da su za većinu njegovih članova njegov postupak rada i zadaci predstavljali novinu, on je ponekad imao teškoća u sprovodjenju postupka. Bio je izložen povećanom obimu posla zbog uvođenja glasanja van zemlje i specijalnih odredbi u vezi sa glasanjem van biračkih mesta. I pored toga, na odluke RIK-a nisu uloženi nikakvi značajniji prigovori.

U tela proširene izborne administracije na svim nivoima bili su uključeni predstavnici kandidata, koji su imali mogućnost da učestvuju u sprovodjenju izbora. Opštinske izborne komisije (OIK), generalno posmatrano, profesionalno su obavile svoje zadatke. Međutim, u nekoliko slučajeva, opštinski organi nisu na vreme doznačili sredstva odgovarajućim opštinskim izbornim komisijama.

Iako se Zakonom o parlamentarnim izborima nalaže stvaranje parlamentarnog Nadzornog odbora koji će pratiti korektnost i ravnopravnost svih kandidata u pogledu pristupa kampanji, taj odbor još nije imenovan. Nepostojanje ovog Odbora stvorilo je neizvesnost u pogledu prigovora koji se odnose na medije, pošto je RIK odbio da razmatra sadržaj tih prigovora.

Usvajanje zakonodavnih odredbi kojima se dozvoljava glasanje u inostranstvu, u diplomatskim misijama Srbije i Crne Gore, predstavlja pozitivan pomak. Međutim, mali broj građana koji se prijavio kod kompetentnih organa izazvao je razočaranje. Kratak rok vremena između usvajanja zakona i samih izbora, kao i ograničene informacije koje su pružene zajednicama Srba u inostranstvu koje ispunjavaju uslove, moguće je da su doprineli slabom odzivu.

Kao ishod ovoga, u inostranstvu se za glasanje prijavilo ukupno 10.020 birača. Međutim, zbog zakonskog uslova na osnovu kojeg je neophodno da se u jednoj zemlji prijavi namjanje 100 birača da bi bilo opravdano otvaranje biračkog mesta, otvorena su samo 32 biračka mesta u 17 zemalja, gde je omogućeno da glasa 8.000 birača.

Pošto su kandidati imali pravo i da predlože članove za proširene Biračke odbore u inostranstvu, ovo je znatno uticalo na budžet izborne administracije iz kojeg je trebalo da se pokriju njihovi putni troškovi. Ovu mogućnost su izdašno koristili naročito manje popularni kandidati, što je naišlo na kritiku u medijima kao nepotreban teret za izborni budžet. Međutim, glavne političke stranke su odlučile da ne šalju predstavnike iz Srbije i umesto toga su angažovale lokalna lica, čime su uštedele na putnim troškovima i troškovima smeštaja.

Izbori su održani i na Kosovu, gde je upisano otprilike 97.000 birača. Kao i ranije, etničko albansko stanovništvo nije učestvovalo na ovim izborima. Srpski birači koji ispunjavaju uslove, a koji privremeno borave u Republici Crnoj Gori, ukjučujući i internu raseljena lica sa Kosova, ostali su bez prava glasa pošto im nisu obezbedjeni uslovi da glasaju u Crnoj Gori.

Birački spiskovi

Za izbore 13. juna upisano je ukupno 6.532.263 birača. Radi se o skromnom povećanju od 20.813 birača (0,3 procenta) u odnosu na izbore iz decembra 2003. Zahvaljujući nedavnim izmenama i dopunama, izlaznost birača nije više predstavljala odlučujući faktor za uspeh izbora, tako da preciznost biračkih spiskova nije predstavljala sporno pitanje. Od početka godine do zaključenja biračkih spiskova, Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu (MDULS) konstantno je ažuriralo i ispravljalo podatke; izbrisano je otprilike 76.000 upisa a dodato je oko 88.000 novih upisa.

Organi vlasti su priznali da su još uvek prisutni nedostaci koje su ranije uočili OEBS / KDILJP i Savet Evrope. Tek predstoji sastavljanje centralne baze podataka sa ličnim podacima birača, kao što je predvidjeno zakonom o parlamentarnim izborima. Štaviše, jedan broj opština i dalje koristi različite softvere za obradu podataka, čime se otežava verifikacija spiskova od opštine do opštine.

Prema MDULS-u, pre sveobuhvatne revizije biračkih spiskova potrebno je utvrditi zakonodavni okvir sa jasnim razgraničenjem odgovornosti. Ministarstvo je obavestilo Misiju za posmatranje izbora pri OEBS-u/KDILJP-u da je trenutno u postupku sastavljanje nacrta novog Zakona o biračkim spiskovima i da se u bliskoj budućnosti planira sveobuhvatan projekat kompjuterizacije opštinskih uprava.

Registracija kandidata

Odobrenje RIK-a za učestvovanje na predsedničkim izborima 13. juna dobilo je ukupno 15 kandidata. To su, prema spisku na glasačkom listiću, bili: Ljiljana Arandjelović (Jedinstvena Srbija), Vladan Batić (Demohrišćanska stranka Srbije – DHSS), Ivica Dačić (Socijalistička partija Srbije – SPS), Milovan Drecun (Stranka za preporod Srbije), Dragan Djordjević (Stranka državljana Srbije), Branislav Ivković (Srpska narodna strnaka – SNS), Mirko Jović (Narodna radikalna stranka, Srbija i Dijaspore i Evropski blok), Jelisaveta Karadjordjević (Grupa gradjana «Za lepu Srbiju»), Bogoljub Karić (Grupa gradjana «Napred, Srbijo»), Dragan Maršićanin (Demokratska stranksa Srbije – DSS), Zoran Milinković (Patriotska stranka Dijaspore), Tomislav Nikolić (Srpska radikalna stranka – SRS), Borislav Pelević (Stranka srpskog jedinstva – SSJ), Marijan Ristićević (Narodna seljačka stranka) i Boris Tadić (Demokratska stranka – DS).

Pored toga, RIK je odbio pet prijava za kandidaturu zbog toga što nisu ispunjavale zakonske uslove. Vrhovni sud je takođe odbio sve naknadne prigovore pristigle od podnositelja prijava za kandidaturu čije su kandidature odbijene.

Kandidati su morali da podnesu prijavu RIK-u sa najmanje 10.000 potpisa podrške, overenih od strane notara. Za neke je ovaj postupak bio težak. Nekoliko kandidata koji su razgovarali sa Misijom za praćenje izbora – naročito oni koji nisu imali podršku neke veće političke stranke – imali su kritičan stav prema postupku prikupljanja i verifikacije potpisa i opisali su teškoće na koje su nailazili tokom tog postupka. Ostali su tvrdili da 10.000 potpisa nije dovoljno za izbornu telo od 6,5 miliona.

Izborna kampanja

Generalno posmatrano, kampanja je bila konvencionalna. Kandidati su održali skupove i mitinge širom Srbije, a u malom obimu i u nekim delovima Kosova. Kandidati su opsežno koristili televizijske reklame za objavljivanje svojih poruka izbornom telu, a širom zemlje postavljeni su brojni oglasni panoi i posteri. U porukama nije korišćen govor ostrašćenosti.

Ankete koje su opsežno objavljujane tokom predizborne kampanje ukazivale su da su favoriti na izborima Tomislav Nikolić (SRS), Borislav Tadić (DS) i Dragan Maršićanin (DSS), kojem je podršku dala i vladajuća koalicija.

Učešće Bogoljuba Karića, bogatog vlasnika medija, na predsedničkim izborima, podstaklo je interesovanje, a sagovornici su izrazili odredjenu zabrinutost zbog mogućnosti da princip uravnoteženog izveštavanja bude narušen. Gospodin Karić, čiju kandidaturu je podnela grupa gradjana, registrovao je novu političku stranku pod nazivom „Napred, Srbijo“ u toku predizborne kampanje. Prema anketama, popularnost gospodina Karića konstantno je rasla tokom kampanje.

Ulazak u predsedničku trku Jelisavete Karadjordjević, člana kraljevske porodice koja je živila u egzilu posle II svetskog rata, dodala je novu notu politici u Srbiji.

Predizborni period još jednom je potvrđio stalne podele izmedju DSS-a i DS-a. Tokom kampanje bilo je nekoliko uzavrelih prepirkki izmedju ove dve stranke. DSS je bio optužen da vodi „prljavu“ kampanju protiv kandidata DS-a kada je pozvao rukovodstvo DS-a da otkrije istinu o prošlogodišnjem ubistvu premijera Zorana Djindjića, podrazumevajući da članovi bivše vlade prikrivaju činjenice o njegovom ubistvu. Jedan od prvooptuženih za ubistvo

Djindjića predao se organima vlasti u maju 2004. Bilo je predvidjeno da 10. juna, samo tri dana pre izbora, on da svoj iskaz na sudjenju povodom ubistva Djindjića. Mnogi sagovornici izrazili su zabrinutost da njegov iskaz može sadržati tvrdnje o umešanosti nekih bivših vladinih zvaničnika u ovaj slučaj, što bi uticalo na kampanju. Medjutim, svedok je odbio da 10. juna sudu iznese dokaze, a sledeće saslušanje zakazano je za danas.

U predizbornom postupku, jedan kandidat je tvrdio Misiji za posmatranje izbora da kandidat DSS-a zloupotrebljava državna sredstva. Medjutim, nije uložen nikakav zvaničan prigovor u vezi sa ovim pitanjem kod relevantnih organa vlasti. Potrebno je istaći da se kandidat DSS-a zvanično povukao sa funkcije ministra privrede, početkom maja.

Reklamna inicijativa kojom se promoviše uspeh prvih stotinu dana nove Vlade pokrenuta je na sredini predizborne kampanje a nastavila je da se odvija u nekim novinama čak i tokom perioda izborne tišine koji je počeo 48 sati pre dana izbora.

Mediji

U cilju ocene medijskog izveštavanja o kampanji, Misija za posmatranje izbora je 19. maja počela da vrši kvalitativnu i kvantitativnu analizu programa emitovanog u najgledanijim terminima na državnoj TV RTS 1; privatnim televizijskim stanicama BK TV, TV PINK i TV B92; i izveštavanja četiri dnevna lista: *Balkan, Kurir, Politika i Večernje Novosti*.

Generalno govoreći, mediji su na adekvatan način izveštavali o kampanji, a biračima su ponudili širok opseg informacija o kandidatima. Kandidati nisu bili suočeni s velikim preprekama u iznošenju svojih poruka preko medija. Televizija i radio su prezentirali kandidate u okviru redovnih emisija vesti i emisija koje se bave aktuelnim pitanjima kao i u specijalnim emisijama posvećenim izborima. Štaviše, emitovane su i debate sa kandidatima i njihovim predstavnicima. Kandidati su objavljivali plaćene reklame na elektronskim medijima ili u novinama. Tokom poslednjih dana predizborne kampanje, u medijima su se pojavile kampanje koje su podsticale birače da izadju na glasanje.

Državna TV RTS 1 je omogućila mnoštvo besplatnih termina za kandidate u skladu sa zakonskim uslovima utvrđenim izbornim zakonom, Opštim obavezujućim uslovima donetim od strane Saveta Republičke agencije za radiodifuziju (RAR) koja je osnovana u cilju regulisanja medijskog tržišta u Srbiji, u skladu sa internim propisima RTS-a. U emisijama vesti na RTS 1 takodje su emitovani uglavnom izbalansirani izveštaji o kandidatima, kako u smislu dužine priloga tako i njihovog tona. Medjutim, Vlad je posvećeno je 68 procenata izveštaja u emisijama vesti RTS 1, a njihov ton je bio izrazito pozitivan.

Privatna BK TV, čiji je vlasnik kandidat Bogoljub Karić, opširno je emitovala izveštaje o kampanji, omogućavajući svim kandidatima da iznesu svoje poruke u okviru besplatnih emisija o izborima. U okviru emisija vesti BK TV posvećeno je više vremena izveštajima o Karićevoj kampanji (otprilike 42 posto ukupnog vremena) nego kampanji drugih kandidata. Ton kojim je predstavljan Karić na BK TV bio je izrazito pozitivan. TV PINK je omogućila generalno izbalansirano izveštavanje o svim kandidatima u svojim informativnim emisijama. TV B92 izveštavala je o većini kandidata u okviru svojih redovnih emisija, iako je favoritima bila data dodatna mogućnost intervjuja i učešća u debatnim emisijama; emisije vesti na TV B92 posvetile su više vremena Dragunu Maršićaninu (DSS) i Borisu Tadiću (DS) (37 procenata odnosno 32 procenata) nego ostalim kandidatima. Dajući kandidatu SRS, Tomislavu

Nikoliću, termine u svojim emisijama, TV B92 je prekinula svoj dugi bojkot izveštavanja o delatnosti SRS.

Novine su davale opsežne informacije o svim kandidatima i njihovim kampanjama, ali su se pretežno usredsredile na vodeće kandidate. Za razliku od radiodifuznih medija, kandidati su u novinama uglavnom bili prezentirani u negativnijem svetlu. List *Balkan* je imao evidentnu naklonost prema Kariću, kako u smislu prostora tako i tona izveštavanja. S druge strane, *Kurir* je vodio negativnu kampanju protiv predstavnika DS-a i bivše vladajuće koalicije koju je predvodio DS.

Neke političke stranke i predstavnici kandidata izrazili su nezadovoljstvo izveštavanjem medija o njihovim kandidatima; međutim, zvanični prigovori u vezi sa ponašanjem medija bili su retki. Demohrišćanska stranka Srbije (DHSS) obavestila je MPI o zvaničnom prigovoru koji je uložen Savetu RAR-a i RIK zbog kratkoče vremena datog njenom kandidatu na RTS. RIK nije razmotrio ovaj prigovor zbog toga što nije kompetentan da odlučuje o ovom pitanju, dok je Savet obavestio MPI da DHSS nije zvanično uložio prigovor Savetu. Ovo je sve ukazivalo na konstantnu konfuziju u pogledu efektivnog nadzora nad medijima tokom izbora.

Karakteristiku medijskog okruženja u Srbiji i dalje predstavljaju dva stara problema: (a) dodela radiodifuznih frekvencija; i (b) transformacija državne RTS u javno preduzeće. Ova pitanja ostala su nerešena u periodu pre predsedničkih izbora delimično zbog nejasnog statusa Saveta RAR-a. Kao što je primećeno u prethodnim izveštajima OEBS-a/KDILJP-a i Saveta Evrope, kredibilitet Saveta RAR-a podriven je od njegovog osnivanja, aprila 2003, nakon prekršaja postupka imenovanja nekih od njegovih članova. Savet RAR-a doneo je Obavezujuća uputstva za tekuću izbornu kampanju, ali je i dalje diskutabilna njegova mogućnost vršenja nadzora nad delatnostima radiodifuznih stanica i preuzimanje mera u slučaju kršenja pravila ponašanja.

Dan izbora

Ograničeno posmatranja obavljeno na dan izbora ukazuje na to da je glasanje obavljeno na staloženo i mirno i da je atmosfera na biračkim mestima (BM) bila normalna. Ni mediji ni domaći posmatrači nisu prijavili nikakve ozbiljne incidente ili neregularnosti.

Izbore je pratila lokalna organizacija Centar za slobodne izbore i demokratiju (CeSID), čiji posmatrači su bili rasporedjeni na terenu na skoro svim biračkim mestima u Srbiji i inostranstvu. Isto tako, RIK je akreditovao neke medjunarodne organizacije: Posmatračku misiju Evropske Unije, Slovačku NVO Občanske Oko (Oko gradjanstva) i Savez Rusije – Belorusije, koje su vršile posmatranje na dan izbora.

INFORMACIJE O MISIJI I IZRAZI ZAHVALNOSTI

Misiju za posmatranje izbora (MPI) pri OEBS-u/KDILJP-u predvodi ambasador Stiven Neš (Velika Britanija). Gđa. Bahar Čebi (Turska) predvodi delegaciju Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti. Ovaj izveštaj se bazira na nalazima 18 eksperata za izbore u MPI pri OEBS-u/KDILJP-u, koja je bazirana u Beogradu i pet regionalnih centara u Republici Srbiji, a koji su rasporedjeni još od 18. maja (jedan od tih timova stacioniran je na Kosovu) i osmočlanoj delegaciji Kongresa koja se pridružila MPI pri OEBS-u/KDILJP-u 10. juna.

Misija za posmatranje izbora pri OEBS-u / KDILJP-u nije rasporedila kratkoročne posmatrače na dan izbora ali se usredsredila na predizborni period. Kongres je rasporedio osam posmatrača na dan izbora.

Finalni izveštaji sa preporukama biće objavljeni zasebno od strane OEBS-a/KDILJP-a i Kongresa u roku od otprilike mesec dana nakon završetka izbornog postupka.

MPI izražava zahvalnost organima vlasti u Republici Srbiji i Srbiji i Crnoj Gori, uključujući i Ministarstvo inostranih poslova, Republičku izbornu komisiju, Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Ministarstvo finansija i ostale republičke i opštinske organe, na njihovoj saradnji i pomoći tokom postupka posmatranja. MPI se takođe zahvaljuje na podršci koju su pružili Misija OEBS-a u Srbiji i Crnoj Gori i ambasade zemalja učesnica OEBS-a akreditovane u Beogradu.

Iako se ovaj Izveštaj objavljuje na engleskom i srpskom, verzija na engleskom jeziku jedina je zvanična verzija.

Za dodatne informacije, molimo kontaktirajte:

- Ambasador Stiven Neš /Stephen Nash/, šef MPI pri OEBS-u/KDILJP-u, u Beogradu
(Tel. +381 11 328 1456)
- Kertis Baden /Curtis Budden/, predstavnik za odnose sa javnošću, OEBS/KDILJP (+48 609 522 266) i Konrad Olževski /Konrad Olszewski/, savetnik za izbore, OEBS/KDILJP, u Varšavi (+48 22 520 0600)
- Žan Pol Šove /Jean-Paul Chauvet/, Sekretarijat Kongresa, Savet Evrope, u Strazburu
(Tel. +33 3 88 41 20 64)

Misija za posmatranje izbora pri OEBS-u / KDILJP-u

5 Lomina , 3. sprat, Beograd

Tel: (+381) (0)11 3281456, 3281597, 3281632, 3281653, 3281675, 3282211

Fax: (+381) (0) 11 3282662

e-mail: office.osce@beotel.yu

OEBS/KDILJP web sajt: www.osce.org/odihr